

Simpòsium Alfons X el Savi i la música (Universitat de Barcelona, 23 de novembre de 2021). — Amb motiu de la celebració de l'efemèride del naixement d'Alfons X (23 de novembre de), ha tingut lloc el Simpòsium Alfons X el Savi i la música a la Universitat de Barcelona organitzat per l'Institut d'Estudis Medievals de la Universitat Autònoma de Barcelona (IEM-UAB), Àrea de Gallec i Portuguès de la Universitat de Barcelona, el Consello da Cultura Galega i l'Arxiu Occità (IEM-UAB).

Durant aquest any 2021 s'han presentat diferents iniciatives sobre el savi monarca, però cap d'elles —excepte la que indiquem— dedicada exclusivament al seu important patrimoni musical. L'organització i les diverses intervencions formen part de les activitats del «Grup de Recerca Lit-Mus» de l'Institut d'Estudis Medievals de la UAB dedicat a les relacions entre la poesia i la música medieval en les vessants musicològica i filològica.

La inauguració va anar a càrrec de la presidenta del Consello da Cultura Galega (CCG), Dra. Rosario Álvarez, institució que aquest mateix any ha organitzat una mostra sobre «Alfonso X e Galicia» (CCG 2021, Santiago de Compostela, Ourense i Lugo: <<http://consellodacultura.gal/exposicions/axg/>>), i els materials de la qual van estar presents a la primera part del simpòsium, amb la projecció de les entrevistes preenregistrades amb motiu de l'exposició que en formaven part i que contextualitzaven la vida i l'obra del monarca. Es van presentar les conferències següents: Dra. Elvira Fidalgo (Universidade de Santiago de Compostela-USC), «*Las Cantigas de Santa Maria* de Alfonso X»; Dr. Francisco Prado-Vilar (Real Colexio Complutense, Harvard, - Programa A. W. Mellon), «O patrimonio artístico de Alfonso X»; Dr. Henrique Monteagudo (USC), «Galicia e Alfonso X»; Dr. Eduardo Cebreiros Álvarez (Universidade da Coruña), «A obra xurídica de Alfonso X»; i la Dra. Helena De Carlos Villamarín (USC), «A obra histórica de Alfonso X».

Després de la introducció i contextualització sobre la vida i obra del rei trobador va començar la part estrictament musicològica, amb la intervenció del Dr. Antoni Rossell (IEM-UAB): «La composició musical en l'obra lírica d'Alfonso X: *Cantigas* religioses i *cantigas* profanes»; la Dra. Adriana Camprubí (IEM-UAB): «Mètrica i música a les *Cantigas de Santa Maria* d'Alfons X»; la Dra. Maria Inoronata Colantuono (IEM-UAB): «Sistemes de composició i oralitat a les *Cantigas de Santa Maria*»; i el Dr. Gabriel Seguí i Trobat (Institut de Litúrgia ad instar Facultatis de Ateneu Universitari Sant Pacià): «La funció de les *Cantigas de Santa Maria* en el ritual litúrgic».

Seguidament es van abordar dos aspectes cabdals per a la música medieval avui en l'obra musical alfonsina: «La interpretació musical de les *Cantigas de Santa Maria*» per part d'Oriol Pérez, musicòleg i crític musical; i la intervenció del músic i gaiter galleg Carlos Núñez: «Una perspectiva atlàntica y actual de la música de las *Cantigas*». Finalment, es va oferir la interpretació i acompanyament musical de les *cantigas*, com són els instruments musicals medievals i la seva reconstrucció per part de Luciano Pérez (CEGAG, Diputació de Lugo): «Los instrumentos musicales medievales y su reconstrucción a partir de los testimonios arqueológicos y de los manuscritos de las *Cantigas*».

A totes aquestes intervencions va seguir una taula rodona de preguntes, conclusions i clausura. Com a tancament va tenir lloc un recital poètic amb el títol «800 anys d'Alfons X: quatre poetes actuals en diàleg», amb la participació de Chantal Poch, Regina Touceda, Pol Guasch i Antón Blanco.

A més dels assistents presencials, el Simpòsium es va transmetre en línia amb més d'un centenar d'inscrits.

Antoni ROSSELL I MAYO
Universitat Autònoma de Barcelona